

IRAKASKUNTZA-GIDA

2021/22

Ikastegia

231 - Psikologia Fakultatea

Zikl.

Zehaztugabea

Plana

GPSICO20 - Psikologiako Gradua

Ikastaroa

Zehaztugabea

IRAKASGAIA

25069 - Ingurumen Psikologia

ECTS kredituak: 4,5

IRAKASGAIAREN AZALPENA ETA TESTUINGURUA ZEHAZTEA

Ikasgai honetan, eduki teorikoak sei gaitetan lantzen dira, diziplinaren oinarri teoriak eta ikerketa eta aplikazio arlo garrantzitsuenak ezagutzeko. Lehenengoan, gizakia eta ingurunearen arteko harremanak eta Ingurune Psikologian erabiltzen diren metodologiak aztertzen dira. Bigarrenean, ingurunearen pertzepzioa eta esanahian alde batetik, eta inguruneke esperientzia emozionalean bestetik, sakontzen da. Hirugarren eta laugarren gaitetan hiri inguruneke esperientzia eta egoitza asetasuna dira aztergai. Hiriko arazoan alderdi psikosozialetan ere sakontzen da. Bosgarren eta seigarren gaitetan, ingurumenaren aldeko jarrerak eta garapen iraunkorra lantzen dira: hasteko, norbanakoen jokabideak, jarrerak eta sinesmenak aztertzen dira, eta bukatzeko erakundeen eta enpresen rola aurkezten da.

GAITASUNAK / IRAKASGAIA IKASTEAREN EMAITZAK

1. Portaeraren antzeztokian agertzen diren gizakiaren alderdi psikologikoak eta sozialak aztertzen jakitea
2. Psikologia ekologikoaren eta psikologia arkitektonikoaren aplikapen esparruak bereizten jakitea
3. Hiriko bizitza kalitatea hobetzeko erabiltzen diren ingurumen esku-hartze estrategia arruntenak ezagutzea
4. Portaera ekologiko arduratsuak bultzatzeko, baloratzeko eta neurtzeko erabiltzen diren teknikak eta tresnak erabiltzen jakitea
5. Inguru gaineko eragina ebaluatzeko tresnak eta indikatzaileak ezagutzea eta bere aplikapenaren ardura etikoak aztertzen jakitea
6. Disziplina honetako dokumentu-iturriak ezagutzea, eta txosten teknikoak ahoz eta idatziz aurkezteko gai izatea
7. Disziplinarteko taldeetan lan egiteko gai izatea
8. Ingurumen psikologiaren dokumentu-iturri ezberdinak erabiltzen jakitea, eta informazioa eskuratzeko beharrezkoak diren estrategiak menperatzea.

CONTENIDOS TEÓRICO-PRÁCTICOS

PROGRAMA TEORIKOA

1 gaia. Gizakia- ingurumena harremanaren azterlana

1.1.- Ingurumen Psikologiari sarrera

1.2.- Ingurumen Psikologiaren historia laburra

1.2.1. Historiaurrea

1.2.2. Instituzionalizazio denboraldia

1.2.3. Sendotze eta garatze denboraldia

1.3.- Ingurumen Psikologiaren garapenean eragina izan duten faktoreak

1.4.- Ingurumen Psikologiaren bi eremuak: Psikologia Arkitektonikoa eta Psicología Ekologikoa.

1.5.- Definizioak, ezaugarriak eta ikerketa eta aplikazio profesionalaren eremuak

2 gaia. Ingurune-pertzepzioa eta esangura

2.1. Ingurunearen kognizioari sarrera: Nola hautematen dugun ingurunea

2.2. Mapa kognitiboak eta wayfinding

2.2.1. Mapa kognitiboen funtzio psikologikoak

2.2.2. Mapa kognitiboen elementuak

2.2.3. Mapa kognitiboak eta distortsioak

2.2.4. Orientazioa eta wayfinding

2.3. Pertzepzioa eta esanahia: Ingurunearen esperientzia emozionala

2.3.1. Ingurunearen esanahia: osagaiak

2.3.2. Ingurunearen pertzepzioaren prozesua: faseak

2.3. Gai bereziak

2.3.1. Paisaiaren pertzepzioa: paisaien lehentasunei buruzko ikerketak

2.3.2. Paisai naturalaren gaitasun errehabilitadorea (eta hiriko paisaiak)

3 gaia. Hiriko espazioaren esperientzia

3.1. Egoitza asetasuna

3.1.1. Egoitza azterketaren mailak

3.1.2. Etxea integrazio sozialaren elementu bezala

3.1.3. Definizioa eta eredu teorikoak

3.2. Ebaluazio post-okupazionala

3.3. Hiriko identitate soziala eta lekuarekiko atxikimendua

- 4 gaia. Hiriko eko-patologiak eta giza portaera
- 4.1. Hiria jokaera- eszenatoki bezala
  - 4.2. Ikerketa klasikoak: biztanle-dentsitatea eta pilaketa
  - 4.3. Arazo sozialak aztertzeko ikuspegi eko-urbanistikoa
    - 4.2.1. Kutsadura akustikoa eta giza jokaera
    - 4.2.2. Delituaren eta bere pertzeptzioaren ekologia
  - 4.3. Hiriko bizikalitatearen Ekuazioa

- 5 gaia. Ingurumenaren aldeko jarrerak eta jokabide ekologiko arduratsuak
- 5.1. Ingurumen kontzientzia vs. Gizartearen garapena
  - 5.2. Ingurumen aldeko jarrerei eta sinesmenei buruzko ikerlanak
    - 5.2.1. Ingurumen aldeko jarrerak
    - 5.2.2. Ingurumenari buruzko sinesmenak
    - 5.2.3. Jokabide ekologiko arduratsuak aurreratzeko ereduak
  - 5.3. Ondorioak (Ingurune psikologoaren erronkak)

- 6 gaia. Garapen iraunkorra eta ingurumen kudeaketa
- 6.1. Garapena vs. iraunkorra?
  - 6.2. Ingurumen kudeaketa
    - 6.2.1. Kontzeptua eta tresnak
    - 6.2.2. Empresa bateko ingurumen kudeaketa sistemaren adibidea
    - 6.2.3. Erakunde publiko bateko adibidea
  - 6.3. Ingurumen-Inpaktuaren Ebaluaketa: Ingurumen psikologoaren rola
  - 6.4. Ingurumen eta gizarte psikologoa krisi ekonomikoa eta ekologikoaren aurrean: hausnartzeko ideiak

PRAKTIKA EGITASMOA

1. 2. 3. 4. eta 8. gaitasunak garatzeko jarduerak:

Saio hauetan, banaka zein taldeka landuko dira hainbat jardura. Saio bakoitzean landutakoa dagokion testuinguru teorikoan jarri eta ikasturte amaieran portafolio pertsonal batean aurkeztuko da.

Gelako praktikak eta tailerrak (11 ordu) + Azken mintegia (bi orduko saioa)

1. 6. eta 7.. gaitasunak garatzeko jarduerak.

Jarraitutasuneko lana, taldeka eginda, talde aurkezpena egiteko.

Tailerra (ordu bat)+ Ordenagailu praktikak (5 ordu)+ Tailerra (aurkezpenak, bi orduko saioa).

METODOLOGIA

Ikasgaiaren gaitasunak lortzeko, proposatutako irakaskuntza metodologia saio magistralak eta orientazio jardura praktikoagoak bateratzea da. Bigarren horietan ikasitakoa arazo zehatzetan aplikatu, saio magistraletan landutakoaren gai osagarriari buruz eztabaidatu eta ikasgaiaren zeharkako gaitasunak gartuko dira. E-gela funtsezko tresna izango da ikasleari jardura bakoitzerako behar dituen lan plana eta materialak bideratzeko, eta baita, ikasleari, etekinik handiena lortzeko bere ahalegina ardaztea ahalbidetuko dioten ebaluazio irizpideak eskuragarri izateko ere.

Gaitasunak lortu diren ebaluatzeko, metodologia honekin koherentea den ebaluazio sistema diseinatu da: gaitasunak ebaluazio sistema da, ikaskuntza adierazleekin (e-gelan, ikaslearen gidan, informazio gehiago); beraz, etengabeko ebaluazioa egiten da.

IRAKASKUNTZA MOTAK

Eskola mota	M	S	GA	GL	GO	GCL	TA	TI	GCA
Ikasgelako eskola-orduak	24	2	7		5		7		
Horas de Actividad No Presencial del Alumno/a	36	3	10,5		7,5		10,5		

Legenda: M: Magistrala

GL: Laborategiko p.

TA: Tailerra

S: Mintegia

GO: Ordenagailuko p.

TI: Tailer Ind.

GA: Gelako p.

GCL: P. klinikoak

GCA: Landa p.

EBALUAZIO-SISTEMAK

- Azken ebaluazioaren sistema

KALIFIKAZIOKO TRESNAK ETA EHUNEKOAK

- Garatu beharreko proba idatzia % 40
- Portfolioa % 30
- Talde lana eta ahozko defentsa % 30

OHIKO DEIALDIA: ORIENTAZIOAK ETA UKO EGITEA

Ikasgai honetan ebaluazio sistema gaitasunak neurtzeko diseinatu da, eta ebaluazioa etengabekoa da. Entregatutako edo adierazle bakoitza horrela ebaluatzen da:

1. Hiru puntu arte. Egindako jarduera praktikak dokumentatuko duen portafolio indibiduala. Baldintzak: Klasera erregularitasunez joatea eta portafolioa entregatzea.
2. Hiru puntu arte. Klasean egin eta ikastaro amaieran aurkezten den talde lana. Baldintzak: Klasera erregularitasunez joatea eta taldearekin lan egitea, aurkezpenean parte hartzea (ez da idatzizko lanik aurkeztu behar).
3. Lau puntu arte. Erantzun laburreko galderen azterketa, deialdi ofizialaren azterketa egunean.

Garrantzitsua:

- Ikasgaia gainditu ahal izateko atal guztiak gainditu behar dira.
- Lanetan eta ebaluazio frogetan plagio edo jokabide makur edo iruzurrezkoak detektatuz gero, kalifikazioa 0 izango da.

Ikasleak etengabeko ebaluazioari uko egin nahi badio, **ESKARIA IDATZIZ** egin beharko du. Kasu horretan, deialdi ofizialean Amaierako azterketa misto bat egingo du: test erakoa eta irakaskuntza modalitate ez-magistraleko klaseetan egindakoen antzeko ariketa praktikoak.

Deialdiari uko egitea ("Ez aurkeztua" kalifikazioa izateko): Azterketara ez aurkeztuta.

Osasun-arrazoiengatik konfinatuz gero, ebaluazio-adierazleak, entregatzekoak eta azken oharrean duten balioa berdinak izango dira (azterketa, portafolio pertsonala, taldeko lana ahozko defentsarekin), baina bide telematikoak erabiliko dira probak egiteko eta lanak entregatzeko: eGela eta Blackboard collaborate.

EZOHIKO DEIALDIA: ORIENTAZIOAK ETA UKO EGITEA

Ez-ohiko deialdian, ikasleak amaierako azterketa misto bat egingo du: erantzun laburreko galderen azterketa eta irakaskuntza modalitate ez-magistraleko klaseetan egindakoen antzeko ariketa praktikoak.

Deialdiari uko egitea ("Ez aurkeztua" kalifikazioa izateko): Azterketara ez aurkeztuta.

Osasun-arrazoiengatik konfinatuz gero, azken probak ezaugarri berberak izango ditu, baina bide telematikoak erabiliz egingo da, eGela bidez.

NAHITAEZ ERABILI BEHARREKO MATERIALAK

- Ikaslearen gida (e-gelan).
- Klase teorikoen diapositibak eta bestelako irakaskuntza modalitateen materialak (e-gelan).

BIBLIOGRAFÍA

Oinarrizko bibliografia

Aragonés, J.I. & Américo, M. (2010): *Psicología Ambiental*. Madrid: Pirámide. 3ª edición

Gehiago sakontzeko bibliografia

- Américo, M. (1995). *Satisfacción residencial. Un análisis psicológico de la vivienda y su entorno*. Madrid: Alianza Universidad
- Bechtel, R. B. (1996). The paradigm of environmental psychology. *American Psychologist*, 51, 1187-1188.
- Bechtel, R.B. y Churchman, A. (Eds.) (2002). *Handbook of Environmental Psychology*. New York: John Wiley & Sons.
- Canter, D. (1974). *Psychology for architects*. New York: Wiley
- Corraliza, J.A. (1987). *La experiencia del ambiente. Percepción y significado del medio construido*. Madrid: Tecnos.
- Gifford, R. (2007). *Environmental psychology: Principles and practice (4th ed.)*. Colville, WA: Optimal Books.
- Jiménez Burillo, F. y Aragonés, J.I. (1986). *Introducción a la Psicología Ambiental*. Madrid: Alianza Editorial.
- Proshansky, H. M. (1976). Environmental psychology and the real world. *American psychologist*, 31, 303-310.
- Ross, L. y Nisbett, R.E. (1991). *The person and the situation*. New York: McGraw Hill.
- San Juan, C. et al. (2003). *Medio Ambiente y Participación*. Bilbao: Servicio de Publicaciones de la UPV/EHU.
- Steg, L. E., De Groot, J. I. y Van Den Berg, A. E. (2019). *Environmental psychology: An introduction (2nd edition)*. BPS Blackwell.
- Stokols, D. y I. Altman [Eds.] (1987). *Handbook of Environmental Psychology*. New York: Wiley.
- Vozmediano, L. y San Juan, C. (2010). *Criminología Ambiental: Ecología del delito y de la seguridad*. Barcelona: UOC.

Gai bakoitzaren diapositibetan (e-gelan) erreferentzia bibliografiko espezifikoak agertuko dira.

Aldizkariak

Journal of Environmental Psychology

Environment and Behaviour Psychology

Interneteko helbide interesgarriak

International Association People-Environment Studies: <http://www.iaps-association.org/>

Laboratorio de Evaluación del Diseño Ambiental: <http://www.ual.es/~bfernand/index.html>

The International Society for Ecological Psychology: <http://www.trincoll.edu/depts/ecopsyc/isep/index.html>

MSc Environmental Psychology (University of Surrey):

<http://www.surrey.ac.uk/postgraduate/taught/environmentalpsychology/>

European Commission - Directorate-General for Climate Action: http://ec.europa.eu/dgs/clima/mission/index_en.htm

United Nations - Division for Sustainable Development - Publications (English & Spanish):

http://www.un.org/esa/dsd/resources/res_publicorepubli.shtml

The United Nations Human Settlements Programme, UN-HABITAT: <http://www.unhabitat.org/>

OHARRAK